

Έκκληση να αναγνωριστούν οι χριστιανικές αξίες ως θεμέλιο του Ευρωπαϊκού εγχειρήματος - Εργαλειοποιούνται οι έννοιες “της παράδοσης, της πατρίδας και της θρησκείας”

/ Επικαιρότητα

Πολιτικοί, εκπρόσωποι των Εκκλησιών και κοινωνικοί φορείς καλούν τις ευρωπαϊκές παρατάξεις να αναγνωρίσουν τις χριστιανικές αξίες ως θεμέλιο του Ευρωπαϊκού εγχειρήματος και να αντιπαρατεθούν σε όσους χρησιμοποιούν τις χριστιανικές αξίες ως βάση εθνοφυλετικών αφηγημάτων.

Με κείμενό τους που φέρει τον τίτλο «Ευρώπη, να είσαι ο εαυτός σου!», ασκούν κριτική στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στον μηχανισμό της Ένωσης, ενόψει των Ευρωεκλογών 2024. Οι υπογράφωντες θεωρούν ότι οι ευρωπαϊκοί θεσμοί αποκλείουν εξ' αρχής από κάθε είδους διάλογο που αφορά τα ευρωπαϊκά πράγματα, τους πολλούς Ευρωπαίους πολίτες, οι οποίοι συζητούν, σχεδιάζουν και οραματίζονται ένα μέλλον, όχι με βάση την θρησκευτική τους ταυτότητα, αλλά τις χριστιανικές αξίες, πολιτισμική και κοινωνική κατάκτηση της

οικουμένης και της Ευρώπης.

“Καλούμε τις πολιτικές ομάδες των Ευρωπαϊκών θεσμών, τις πολιτικές παρατάξεις και τους υποψήφιους ευρωβουλευτές:

α) Να αναγνωρίσουν τις χριστιανικές αξίες ως κύριο θεμέλιο του Ευρωπαϊκού εγχειρήματος, εφαρμόζοντας επίσης σε μεγαλύτερο βαθμό το άρθρο 17 παράγραφο 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφορικά με έναν ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις εκκλησίες και τις θρησκευτικές οργανώσεις.

β) Να καταπολεμήσουν την εργαλειοποίηση των χριστιανικών αξιών για πολιτικά συμφέροντα και την προοπτική εθνοφυλετικών αφηγημάτων.

γ) Να προωθήσουν τις χριστιανικές αξίες στα πολιτικά προγράμματα και τις προεκλογικές εκστρατείες”, αναφέρουν στο κείμενο.

Το κείμενο έκκλησης απευθύνεται προς όλους τους Ευρωπαίους πολίτες, πιστούς στις δημοκρατικές αρχές και θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και **υπογράφουν η Διάσκεψη των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (CEC), η Επιτροπή των Καθολικών Επισκοπικών Διασκέψεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COMECE), η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (ΔΣΟ) και η οργάνωση Together for Europe.**

Αντιλαμβανόμενοι τις δυσκολίες των μηχανισμών της ΕΕ να ανταποκριθούν στις προκλήσεις των καιρών για το Ευρωπαϊκό μέλλον, οι υπογράφωντες το κείμενο

διαπιστώνουν ότι φοβικά σύνδρομα που κυριαρχούν σε μεγάλες μερίδες πολιτών, τους οδηγούν σε **εργαλειοποιημένες εκδοχές των εννοιών “της παράδοσης, της πατρίδας και της θρησκείας”**.

Ταυτόχρονα, η «αγιοποίηση» αμφίβολων ιστορικών προσωπικοτήτων συμβάλλει σε ένα **κλίμα αβεβαιότητας μέσα στο οποίο “οι πολιτικές παρατάξεις, καλούνται να επαναδιαμορφώσουν το δικό τους αφήγημα, βασισμένο στην ιδέα της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης μέσα από τις δικές της διαχρονικές σταθερές”**.

Επικαλούμενοι μάλιστα το **άρθρο 17 της Συνθήκης της Λισαβόνας για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, καλούν τις ευρωπαϊκές παρατάξεις να αναγνωρίσουν τις χριστιανικές αξίες ως θεμέλιο του Ευρωπαϊκού εγχειρήματος και να αντιπαρατεθούν σε όσους χρησιμοποιούν τις χριστιανικές αξίες ως βάση εθνοφυλετικών αφηγημάτων.

Παρακάτω ολόκληρο το κείμενο

«Ευρώπη, να είσαι ο εαυτός σου!»¹

Ευρωεκλογές 2024

Μία έκκληση προς τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς, τις Πολιτικές Παρατάξεις και τους Υποψήφιους Ευρωβουλευτές

Οι υπογράφωντες την παρούσα Διακήρυξη, παρακολουθούν με ανησυχία τις συνέπειες των αλληπάλληλων οικονομικών, μεταναστευτικών, υγειονομικών και ενεργειακών κρίσεων στην Ευρώπη και τον κόσμο, καθώς και τους φρικτούς πολέμους γύρω μας. Αυτές οι προκλήσεις συνοδεύονται από μια ευρύτερη κρίση αξιών στον Ευρωπαϊκό χώρο, που θέτει τις δημοκρατικές αρχές και θεσμούς υπό αμφισβήτηση. Οι ευρωπαίοι πολίτες βέβαια αντιλαμβάνονται τις δυσκολίες των ευρωπαϊκών κέντρων λήψης αποφάσεων, να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην παραπάνω πραγματικότητα.

Ως πνευματικοί, θρησκευτικοί και πολιτικοί φορείς και υποστηρικτές του ευρωπαϊκού οράματος, αισθανόμαστε ότι καλούμαστε να συμβάλουμε στον επανακαθορισμό ενός πλαισίου προτεραιοτήτων για ένα βιώσιμο μέλλον της Ευρώπης. Έχει κομβική σημασία η έννοια της συμμετοχικής δημοκρατίας και η διασφάλιση της ευρύτερης δυνατής συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και την διαχείριση των Ευρωπαϊκών υποθέσεων. Έχουμε διαπιστώσει, ιδιαίτερα στον διάλογο για το Μέλλον της Ευρώπης, ότι σε μια μεγάλη μερίδα πολιτών, η οποία ατενίζει με εμπιστοσύνη το Ευρωπαϊκό μέλλον μέσα από το πρίσμα των χριστιανικών αξιών, δεν παρέχεται η δυνατότητα να εκφράσει τις θέσεις και απόψεις της αυτόνομα και διακριτά και αισθάνεται έτσι περιθωριοποιημένη. Έχουμε επίσης διαπιστώσει τον αποκλεισμό οποιασδήποτε απαραίτητης αναφοράς στις χριστιανικές αξίες σε ανάλογα κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι μια σαφής ένδειξη ότι παραβλέπεται η σημασία της χριστιανικής παράδοσης ως του «περιβάλλοντος» στο οποίο σφυρηλατήθηκαν οι σημερινές ευρωπαϊκές αξίες.

¹Ομιλία του Πάπα Ρώμης Ιωάννου Παύλου Β' στο Σαντιάγο ντε Κομποστέλα (Ισπανία στις 9 Νοεμβρίου 1982: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/es/speeches/1982/november/documents/hf_jp-ii_spe_19821109_atto-europeistico.html)

Ακριβώς σε αυτήν την προεκλογική περίοδο, ως χριστιανοί, εκφράζουμε την προθυμία μας να διασφαλίσουμε έναν ουσιαστικό και εις βάθος πολιτικό διάλογο που μπορεί επίσης να αποτελέσει ευκαιρία να εκφράσουμε τη σταθερή μας δέσμευση στις ευρωπαϊκές αξίες και το κεκτημένο της ΕΕ.

Με λύπη διαπιστώνουμε ότι οι αξίες, οι οποίες θεωρούνταν μέχρι σχετικά πρόσφατα ως δεδομένες, όπως η ειρήνη, η σταθερότητα και η ευημερία, και η κατάρτιση της ισχύος του δικαίου έναντι του δικαίου του ισχυρού, σήμερα έχουν διαρραγεί. Η ανασφάλεια και ο φόβος κυριαρχούν σε μεγάλο μέρος των πολιτών σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης και του κόσμου. Ο φόβος παρακινεί ορισμένους από αυτούς να αναζητήσουν λύσεις και πνευματική υποστήριξη σε μια αντικειμενικοποιημένη και εργαλειοποιημένη εκδοχή της παράδοσης, που μερικές φορές παρουσιάζεται συγκεκαλυμένα ως επίκληση στις «παραδοσιακές αξίες». Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι έννοιες «πατρίδα» και «θρησκεία» χρησιμοποιούνται ως εργαλεία και αμφιλεγόμενες ιστορικές προσωπικότητες μετατρέπονται σε ήρωες. Όλα αυτά λαμβάνουν χώρα σε έναν διχασμένο δημόσιο χώρο, ο οποίος όλο και περισσότερο χαρακτηρίζεται από πόλωση και επηρεάζεται από παραπληροφόρηση, που διακινείται σε ψηφιακά κοινωνικά δίκτυα. Αυτό επισκιάζει τον διάλογο και υπονομεύει τη μετριοπαθή πρόσληψη των γνωμοδοτήσεων των εμπειρογνομόνων και την αντίστοιχη διαφωνία, καθώς και τις αρχές των δημοκρατικών κοινωνιών. Πολύ συχνά δε, παρατηρούμε την πραγματικότητα των παράλληλων μονολόγων, αλλά και τη διαμόρφωση κλειστών κοινοτικών ομάδων, στο εσωτερικό των οποίων διαμορφώνονται και διαδίδονται απόψεις που στερούνται κριτικής σκέψης και αντιλόγου.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον και ενόψει της προεκλογικής περιόδου, πιστεύουμε ότι η ηγεσία της Ευρώπης και οι πολιτικές παρατάξεις καλούνται να αναδιαμορφώσουν τα δικά τους αφηγήματα βασιζόμενες στις διαχρονικές τάσεις που χαρακτηρίζουν τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οι χριστιανικές αξίες, τις οποίες συμμερίζεται μεγάλο μέρος των Ευρωπαίων πολιτών, μπορούν να παρέχουν τα εχέγγυα μιας ασφαλούς προσέγγισης στις αλλαγές και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε. Ιδιαίτερα σε κρίσιμα ζητήματα και σε ένα δαιδαλώδες πολιτικό τοπίο, όπου οι πολίτες ανησυχούν ιδιαίτερα για τυχόν μεταβαλλόμενες και αστάθμητες παραμέτρους, είναι χρήσιμο –αν όχι αναγκαίο– οι ευρωπαϊκές παρατάξεις να λαμβάνουν υπόψη τις χριστιανικές αξίες στην ευρωπαϊκή πολιτική.

Προς τον σκοπό αυτό, εκφράζουμε την δέσμευση μας να εργαστούμε από κοινού, κατά τρόπο δυναμικό και χωρίς αποκλεισμούς, για την προαγωγή μιας θετικής ευρωπαϊκής ατζέντας που εμπνέεται και από χριστιανικές αξίες. Για να γίνει αυτό, απευθύνουμε έκκληση για ενίσχυση και υλοποίηση του ανοιχτού και τακτικού διαλόγου με τις Εκκλησίες όπως προβλέπεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας.

Καλούμε τις πολιτικές ομάδες των Ευρωπαϊκών θεσμών, τις πολιτικές παρατάξεις και τους υποψήφιους ευρωβουλευτές:

α) Να αναγνωρίσουν τις χριστιανικές αξίες ως κύριο θεμέλιο του Ευρωπαϊκού εγχειρήματος, εφαρμόζοντας επίσης σε μεγαλύτερο βαθμό το άρθρο 17 παράγραφο 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφορικά με έναν ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις εκκλησίες και τις θρησκευτικές οργανώσεις.

β) Να καταπολεμήσουν την εργαλειοποίηση των χριστιανικών αξιών για πολιτικά συμφέροντα και την προοπτική εθνοφυλετικών αφηγημάτων.

γ) Να προωθήσουν τις χριστιανικές αξίες στα πολιτικά προγράμματα και τις προεκλογικές εκστρατείες.

Επιτροπή των Καθολικών Επισκοπικών Διασκέψεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COMECE)

Διάσκεψη των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (CEC)

Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (ΔΣΟ)

Together for Europe

Διευκρίνιση εννοιών

Η **Διάσκεψη των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (CEC)** είναι περιφερειακός οικουμενικός οργανισμός, που ιδρύθηκε το 1959, ως μια προσπάθεια για τη γεφύρωση των σχέσεων Ανατολής - Δύσης. Αποτελείται σήμερα από 114 εκκλησίες από όλες τις περιοχές της Ευρώπης, που προέρχονται από ορθόδοξες, προτεσταντικές και αγγλικανικές παραδόσεις, και επικεντρώνεται στην οικοδόμηση μιας ανθρώπινης, κοινωνικής, βιώσιμης και ειρηνικής Ευρώπης. Η έδρα της είναι στις Βρυξέλλες. Περισσότερες πληροφορίες στο: <https://ceceurope.org/who-we-are/introduction>

Η Επιτροπή των Καθολικών Επισκοπικών Διασκέψεων της ΕΕ (COMECE) αποτελείται από τους Καθολικούς Επισκόπους όλων των κρατών μελών της ΕΕ. Ιδρύθηκε το 1980 με την έγκριση της Αγίας Έδρας για να εκπροσωπεί τις Καθολικές Επισκοπές ενώπιον των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Το COMECE διεξάγει διάλογο με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, παρέχοντας συνεισφορές που προάγουν το κοινό καλό και μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση στις πολιτικές της ΕΕ. Η έδρα του είναι στις Βρυξέλλες. Περισσότερες πληροφορίες στο: <https://www.comece.eu/comece/>

Η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.) είναι πολιτική οργάνωση, που ιδρύθηκε το 1993 με πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων. Απαρτίζεται από εκπροσώπους κοινοβουλίων, ομάδες κοινοβουλευτικών και μεμονωμένες κοινοβουλευτικές προσωπικότητες από περίπου 25 χώρες που βιώνουν στην Ιστορία τους την Ορθόδοξη Χριστιανική Παράδοση και εκτείνονται στην Ευρώπη, την Αφρική, την Ασία και την Αμερική. Η έδρα της είναι στην Αθήνα.

Η Οργάνωση Together for Europe, αποτελεί οικουμενικό δίκτυο της κοινωνίας των πολιτών με τη μορφή της ομοσπονδίας περί των 300 συλλόγων, που επικεντρώνονται στην ανάδειξη των χριστιανικών αξιών και την υποστήριξη της ευρωπαϊκής προοπτικής. Η έδρα της είναι στη Ρώμη. Περισσότερες πληροφορίες στο: <https://together4europe.org/en/about-us/>

